

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési árak:		Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Égész évre	8 korona.	Dr. Gaal Endre lakásán (Pototzky-ház, Csikszereda), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendőek, Hirdetési díjak előre fizetendők.	
Félévre	4 korona.		
Negyedévre	2 korona.		
Egyes szám ára 16 fillér.			

Mégis csak sok, ami sok.

A természet következetlensége az emberben nyilvánul legközvetlenebbül mihiely tényeit, nyilatkozatait az uralkodó politikai felfogáshoz kezdő alkalmazni. És ekkor bizalmunkat, hitünket ingatná meg a viselkedés, ha nem tudnók, hogy hiszen az egész csak politikai alakoskodás. Es tovább menve nem tudunk szabadulni attól a gondolatától, valjon ha a politikában nincs következetesség, mondjuk becsületesség, ezt az embertől külön lehet választani, hogy annak magán értéke érintetlen maradjon? hiszen az ember ha közérdekből cselekszik is, abban a cselekedetben megvan az egyéni felfogás, tehát a magán embert még sem lehet külön választani a ravaszkodó, következetlen, esalfapolitikustól.

És mégis az általánosan uralkodó felfogás világ kezdettől fogva a volt s az is fog maradni, hogy a magas politika által fogva tartott államférfiak egyéni jellemét a következetlenség nem érinti, ez tehát tényekben, nyilatkozataikban legkevésbé sem zsemlenhet. Ha nem így volna nálunk az újabb kor nagyságai: Kossuth, Széchenyi, Andrássy, Tisza, Apponyi s annyi sok mások mind, de mind hitelvesztett emberek kellene, hogy legyenek, mert politikai életükben kisebb nagyobb következetlenségek gyakran fordulnak elő s az alól csak az egyetlen Deák Ferenc mentes, ő azonban nagyot és merészet soha sem is kezdeményezett.

Fájó érzéssel kell konstatálnunk mindemellett is azt a nagy következetlenséget, amely Törökország s különösen az ifjú Törökország iránt vezető politikusainknál mostanában megnyilatkozott. Mikor Abdul Kesimnek

a diszkardot megküldöttük és a szoftalkal itthon összecsokolóztunk, azok az emberek, kik elég önfeledtek magukat 48-as függetlenségiékeknek nevezni, rostélyon sütöttek volna meg mindenkiket, ki hozsannát nem kiált a nagy Osmán pasának s most... Oh! ne beszéljünk mostanról; most nincs Magyarország, most a Habsburgoknak csak magyar kolóniája és magyar zsellérei vannak.

Ha nem így volna, azoknak az embereknek, mondjuk államférfiaknak, kik unos-untalan az emberi szabadságért rajongtak anno annak idejében, most hogy látunk egy nemzetet újra születni és a legmesszebb menő alkotmányos szabadsággal felruházni, talán még sem volna elég lelki bátorságuk megbénítani, nemesak hanem még vagyonukat is elrabolni. Abban az annekszióban nincs semmi férfiaság, az nem kevesebb, mint egy önvédelmére képtelen serdülő gyermek javainak elgyámokodása, pedig annak a gyermeknek szülő apja Magyarországot hányszor semmisíthette volna meg, hányszor annektáhatta volna, de nem tette, mert tisztelte az önállóságot, nem tette, mert a közös eredet szeretetre intette. Nemesak nem tette, hanem mikor Magyarország a gyáva meghunyászkodás lejtőjére jutott, a kihalt szabadság eszméjét Rákóciban karjai között mentette meg s midőn az idegen hatalmi önkény a nemzetre békót vert, Kossuth véres verejtékét védő szelid kezével szárította fel. És mi most mégis ennek a megtámadott nagy nemzetet letörésén állélujázunk! Ezt nem Magyarország teszi, ez csak osztrák zsoldosoktól telik, ezt nem a 48-as függetlenségi párt emberei helyeslik, hanem a Habsburgok zsellérei izzadjak.

Oh mennyire másképp cselekszik a körültekintő anglus. Az 1878-iki berlini kongresszuson az elvéhédett török tehetetlenségét gyámság alá ajánlotta ugyan, de most midőn látja, hogy az a nemzet önmagától újra fel-támadott, hogy készül elfoglalni az európai nagyhatalmak sorában azt a helyet, amelyet oly sokáig méltóság-gal töltött be: az a különben kalmár érzésű angol most védő kezét tiltakozva emeli fel a jogsatlanság ellen.

Ez igazán egy sötét pont Magyarország történetében s annál sajnosabb, hogy valójában csak most látszanak első kétségtelen nyomai a rég hirdett gesammt Monarchiának. Kossuthnak, Deáknak összes vívmányait egy sváb miniszterelnök s egy elvakult öndicsőítő Kossuth ivadék semmisíti meg, mert hiába minden, ha már egyszer akarva nem akarva beleegyezünk, azt többé visszaszívni nem lehet. Kétségtelen, hogy e törpe sak-huzásnál kormányunkat alig halgatták meg, de az is kétségtelen, hogy nem bevezett ténnyel állították szemben. Ekkor pedig nemesak egy hazafias, hanem egy magára csak valamit adó miniszteriumnak is első kötelessége lett volna az ország nevében tiltakozni a merénylet ellen, s ha a felszólalást szokás szerint számba sem veszik, lemondani és a következőnek is lemondani, lemondani mindaddig, amíg a Habsburgok észre nem veszik, hogy az ország magatartásának fele sem tréfa. Nem tették, mert vagy elfogultak voltak, vagy a jövő képét tévesen rajzolták meg s kiérdemelték az országtól azt az ítéletet, amely tovább megy a Kristóffy irtózatnál. Nem tették, mert szűk látókörükben nem vették észre, hogy Magyarország immár szláv lavinával

van körülfolva, bent nemzetiségi posványok fakadtak, s ezután ezekkel kell örökös küzdelemben állania, amíg lassankint vagy elemészti, vagy a fojtó gyűrűt annak kell keresztül vágnia, kit most megkárosítani gyáva cinizmussal segített.

Nem is segít rajtunk senki hacsak Dzem herceg megsértett szelleme ki nem engesztelődik.

Félre a vallási türelmetlenséggel magyarul, imádkozunk ezért a szerencsétlen országért.

Rudolf.

A magyar főváros, amely évtizedek óta, az ország közvéleményének egy erősebben dobbanó szerve, újlag tanujelét adta annak, hogy lelkesedni tud. Lelkesedni tud még az emlékéért is annak, aki valaha a szívéhez fért.

Emléket állított annak a királyfinak, aki tragikus sorsával oly sok igaz magyar szívet döntött gyászba, akihez oly sok szép reményt fűzött az ország, s akitől legszebb reményeink beváltását — sajnos, megtagadta a sors.

Hirtelen halál, egy váratlan megdöbbenés volt, amely egy óriási kérdőjelet hagyott hátra azoknak a szívében, akik fényes trónusa felé repeső reményekkel néztek, akik azt hitték, hogy a Habsburgok ösztinte szívből jövő szeretetének melege ez egyszer közvetlenül fogja a magyar nemzetet boldogítani. Miért kellett a legmagyarabb Habsburgnak olyan hamar letűnni? Olyan kérdés, amely ezerféle gondolatokat termel a gondolkodó agyban, — amely legendákat, költészetet teremt! A kérdés ma is homály, a történetírás krónikásai ma is tapogatóznak, titkokoznak, — s a magyar nép ajkán — hogy Rudolf trónörökös él, hogy haza fog még jöni, terjed, kultusza, költészete szaporodik. Legvilágosabb bizonyítéka annak, hogy neki még élnie kellene, hogy őt ma is várjuk — legalább a magyar ember szíve így kívánja. S a nép hisz. Amit szeretünk hinni, azt könnyebben is elhiszük.

Eros érc emléket állított neki az ország, de ércnél százszorosan hatalmasabban áll

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Akit a szerencse üldöz.

(Folytatás.)

S minden sikerült neki. Amihez hozzányult az abban a percben értéket nyert, lett legyen az még a legelkénszeredettebb, avagy leglehetősebb vállalat is.

Igy azután nem kell azon csodálkoznunk, hogy másfél év alig telt el s Kenesseyt minden jóra való vállalkozás igazgatóságába választották s mindenütt tárt karokkal várták, bárhol is vágyakozott.

S Kenessey nem hagyta paragon heverni a kínálkozó szerencsét. A miniszterelnökkel való barátkozása, mindennapos látogatásai annak családjánál, mindenki előtt bizonyosságot nyert, hogy csakhamar örvendés családú ünnepélyeknek néz elébe az öreg, évtizedes elnök, a király kedvence.

Az udvari mulatságokon szintén feltűnt dalias alakjával. S mikor a legelső cerce alkalmából öfelsége hosszabb beszélgetéssel tüntette ki, szinte az egész társaság örömmel látta, mert jól tudták, hogy vele sem a magyarság, sem az országháza szegyént nem fog vallani.

S csakugyan talpraesett válaszai s találó megjegyzései annyira megnyerték az agg uralkodó tetszését, hogy nem mulasztotta el bővebb felvilágosításért a miniszterelnök-höz fordulni.

Hogy a miniszterelnök mit referált Kenesseyről az uralkodónak, azt senki sem hallotta, de helyeslő főbólintásairól, mindenki

sejthette, hogy az nem lehet Kenessey általára.

Az udvari bálon is általános feltűnést keltett dalias alakjával s az udvarmester nem is győzte a sok bemutatást, mindenki Kenesseyvel akart táncolni.

A főzértáncot meg éppen az egyik szépségéről s galáns kalandjairól nevezetes főherceg nővel táncolta, annak egyenes óhajára. Senki sem lepődött meg ezen, hiszen Kenessey szerencséje félelmetes volt s Istentől nyert adományai még hozzájárultak, hogy mindenkinél ellenállhatatlan legyen.

Az udvari mulatság ismét nagy lépéssel vitte előbbre Kenesseyt. Az udvarnak egyszeribe kedvence lett s ezt nem is titkolták. Hogy kinek a befolyása érvényesült e téren, azt nem mondták, de nyílt titok volt mindenki előtt. A szép főhercegnő igen melegen érdeklődött az ifjú honatya iránt s ez az érdeklődés nagy hatással volt mindenre a politikára is, mert a főhercegnő kedvencei igen hamar részt kértek s kaptak is a magasabb politikából.

Egy alkalommal a képviselőházban, szokatlan s váratlan fergeteg tört ki. A miniszterelnök egy javaslata idézte elő a kavargást, egy olyan javaslata, mely bombaszerűleg hatott az összes pártokra, sőt még a kormánypártot is kihozta koncepciójából. A javaslat előadója, a kormánypárt régi és kipróbált tagja, minden ékesszólását megragadta, hogy a javaslatot a képviselőházzal megkedveltesse, de hiába volt minden fáradsága, az sehogyssem akarta a képviselő tetszését megnyerni s így a kormány váratlanul a legnagyobb zavarba került. Saját

pártját találta szemközt magával s ellenébe tehetetlen volt.

A miniszterelnök lelkendezve futott Kenesseyhez, hogy szólaljon fel ő, talán neki, az egész parlament kedvenceként sikerülni fog a fellázadt s tomboló kedélyek háborgását lecsillapítani. Kenessey azonban belátta, hogy ezt a javaslatot még Demosthenes ékesszólása sem menthetné meg a bukkástól s így nem akart sehogyssem kötelnek állani.

A miniszterelnök, ki tárcáját kötötte a javaslatához, minden argumentumot felhasználta, hogy kedvec képviselőjét a javaslat mellé hangolja, de azt kapacitálni nem tudta. Még azokra a-jövendő kötelekre is hivatkozott, melyek őt majdán Kenesseyhez fűzik, de Kenessey szerencse csillaga akkor már megsugta, hogy neki most ez egyszer semmi árért sem szabad magát exponálnia, mert egész eddigi karrierjét tenné kockára.

Fájó szívvel bár, de le kellett mondanania arról, hogy a kormányt ez egyszer, az önmaga felidézett vihar következményei alól felmentse.

A javaslat elbukott s vele megbukott a kormány is. A befűtött külön vonatok Bécs és Budapest között szaladgáltak. A kormány benyújtotta lemondását s öfelsége a lemondást elfogadta. Az új kabinet alakításával egyik legősibb családú magnásunkat bizta meg, ki is három napon belül benyújtotta az új miniszterium névsorát.

Noha Kenessey hihetetlen szerencséje senkit sem lepett meg, mégis általános feltűnést keltett mikor a miniszteri lista nyilvánosságra került s abban Kenessey, mint a

király személye körüli miniszter lett nyilvánvaló. Még alig volt 28 esztendő s már miniszter. Ez a magyar történelemben páratlan esemény volt. Hogy kinek a keze müködött közre a kinevezésben, azt onnan sejtették, hogy éppen avval a tárcával bízták meg, melynek birtokosa, már hivatalból is kellett, hogy állandóan Bécsben tartózkodjék. Kinek érdekében állott, hogy Kenessey Bécsben tartózkodjék? Ezt firtatta a közönség s nem alaptalanul, mert ekkor már nyilvánvaló volt, az a nagy sympáthia, melylyel a szép főhercegnő Kenessey iránt viseltett, annyira, hogy szinte állandóan a magyar fővárosban tartózkodott. Abban a percben, amelyben a miniszterválság kitört a magyar parlamentben, a szép főhercegnő eltűnt Budapestről s Bécsben termett. Hogy bécsi tartózkodása eredménnyel járt, azt Kenessey minisztersége igazolja.

Az egyszerű magyar vidéki nemes ifjúból, tehát még pályája legelején miniszter lett. Mindenható kegyelmes ur, kinek parancsszáva, akarata milliók sorsára birt befolyással.

A jósok, kik már eleve megmondották, hogy Kenesseyből nagy ember lesz, noha sajátjára bámulták a hirtelen emelkedést, büszkén verték mellüket s hirdették, hogy ők azt már előre tudták, mert már gyermekkorában olyan képességeket árult el, melytől a csodagyermek sorába emelte. Persze az ilyen zöldlevelű békák azután az ő jösethességüket kamatoztatni is akarták s így Kenesseynek eléggé meggyúlt a baja a sok hívtől, kik mindannyian csengő ércre akarták előlegezett jóakaratakat beváltani.

az az emlék, amelyet maga állított, a magyar szívében el nem palástolható szeretetével. A sors kegyetlen volt hozzánk. S ha emberi kezek gonoszágai is játszottak a kártyában, istentelenekek voltak a kezek, amelyek elvetették tőlünk őt, kinek uralmával egy szebb jövőndő eljövételét vártuk, akinek magyar szeretete elérte remélte azt a hő vágyat, hogy magyar földön éljen soká a király.

Meghalt! S magával vitte minden reményünket, hogy valaha nálunk is olyan udvari élet legyen, mint Bécsben, a Habsburgok székhelyén.

S helyette jó, a nagy, az ismeretlen. Kiről semmit sem tudunk. Ami pedig nagy titokban kiszivárogtatja róla, az mi jót sem sejtet a magyarok részére. Csak azt tudjuk, hogy akkor jó el hozzánk, ha azt az udvari szabályok egyenest ráparancsolják s ha lezajlottak a néki terhes ünnepek, siet, vissza siet, előtte annyira kedvelt Csehországába, családja körébe.

Azt sugják-bugják, hogy nem szereti a magyarokat. Megcáfolták százszor, hogy ezerszer felbukkanjon. Mi nem adunk okot arra, hogy ne szeressen. Mindenkor igyekeztünk közel férni szívéhez s mikor módunk volt benne, megmutattuk, hogy miképpen gondolkozik, házasságáról, feleségéről, a lovagias magyar. Mindhiába! Kerül minket, ideig óráig tartózkodik körülünkbe s szinte látszik rajta a megkönnyebbülés, ha itt hagyhat bennünket.

S az igazi magyar királyi ott áll bronzba öntve, mosolygós ábrázattal a metropolis sárguló levelei között. Ajkán mosoly s a mint büszkén letekint, szikla talapatáról szinte hallani véljük, szíve lüktetését, mely együtt dobogott a magyar keblekkel. De ő elköl-tözött. Egy jobb hazába, hol politika, ravaszág, kishitűség, hitehagyás, elvtelenség, erkölcsatlenség ismeretlen fogalom, hol mindenkit a szeretet hatalmas érzése kapcsol össze, egy nagy, egy hatalmas egészé.

Az ősi napfény künn meleg sugarakat lövel s igyekszik derült hangulatot varázsolni szívünkbe, mely szomorú, kiellen, vigasztalan, mert reménye, bizodalma ime ott áll bronzba, márványba faragva s kihullt, hideg, mint az érc.

Vajjon a jövő, az ismeretlen, vigasztalóbb lesz-e majd, mint volt a múlt? A felelet néma s bizonytalan, mint néma a bronz, a márvány, mely örök emléket akar alkotni, a magyarbarát Habsburg, az igazi magyar trónörökös hallhatatlan emlékének!

Európai kongresszus.

A napokban nagyon felizgatták a balkáni események a kedélyeket, ma is még mindenki érzi, hogy fontos események vannak készülődésben. Lesz-e háború, vagy sikerül olyan megoldást találni mely elhárítja a háború veszedelemét — ez most a kérdések kérdése.

Ma az európai diplomácia homloktervében egy európai kongresszus

A bécsi fényes életmód, az udvar állandó környezete, no meg a szép főhercegnő közléte, feledtette véle, a hivatalával s nagy méltóságával járó kellemetlenségeket. Az egész udvar tömjénezői közzé szegődött s boldog volt az, kit Kenessey jóakarattal, szeretetével kiűntetett. Az ő keze volt a megtestesített bőség szarujá, mert abból a kitűntések, a címek, rangok özöne hullott alá a boldog földi halandókra.

Ez a hirtelen változás, melynek egész eddigi élete ki volt téve. Az a hihetetlen s szédítő sebesség, amelyvel a legmagasabb polcokat beszáguldta időt sem engedett neki, még egy percet sem, hogy elmékedjék, nem mindennapos sorsa felett, hogy betekintsen lelke mélyébe, vajjon ott belül, ahol senkinek betekintése nincsen, éppen olyan szépen folynak a dolgok, mint aminő szépen külső élete? Vajjon nincs szívének valamely elrejtett zuga, ahol a múlt kedves emlékei rejtőznek, ahol valamely sajnó édes fájdalom sorvad azon idő óta, hogy nagy karrierjét megfufoltta.

Bizony, bizony, ha Kenesseynek ideje engedte volna s belenézett volna, abba a kis életműszerbe, melyet a rajongók s szerelmek szívének neveznek, akkor ott fene nagy felfordulást észlelhetett volna.

A hír, dicsőség s fenséges szerelmek, ha el is nyomták egy időre az ott rejtőző érzelmeiket, örökre, végérvényesen elnyomni azt nem lehetett. Az első szerelem tömve már megsebezte Kenessey szívét akkor, mikor, mint fiatal jogász, haza járogatott a vakációra, s Ilonka kisasszonnyal, mint az egyetlen számottevő intelligens nőszeméllyel oly sokszor s oly soká nézegették a csillagfényes égboltozatot, a holdat s mind azt, mit az ifjú szív oly kíváncsi szemmel tekint, különösen ha hozzáértő társasága van, ha együttérző, együttdobogó lelkek alatti

eszméje áll, melyet a fényes porta vetett fel, jelezvén ezzel hékés hajlandóságait.

A kongresszuson akarja elpanaszolni sérelmeit és garanciákat szerezni jövőre hasonló katasztrófák ellen, egyben felhasználhatná az így nyert garanciákat a most uralmon levő ifjú török párt — a reakció ellen is, mely az ifjú törökök „külpolitikai sikerein” felbuzdulva, régi gyűlölettel tör a még egészen friss szabadságra.

Ha az ifjú törököknek nem sikerül az ó-törököket elcsendesíteni, nagyon könnyen belforradalom támadhat a fényes kapu, mely lángbaboritaná az egész Balkánt s a haldokló beteg ágyához csodítené a nevető örököseket: az örökre éhes európai nagyhatalmakat.

Ez benne a háború legvalószínűbb esélye.

Amde a kongresszus eszméje is kezd elhomályosodni, bár a törökön kívül négy nagyhatalom (oroszl, angol, francia és olasz) nyilatkozott mellette, annál eltérőbbek a nézetek a kongresszus tárgyalási anyagát és az ott felveendő kérdéseket illetően. — Ausztria Magyarország nem engedheti meg, hogy a bevezetett tény a kongresszus felülbírálja s ha nem sikerülne Bosznia és Hercegovina ügyét a kongresszustól távol tartania — kénytelen lenne attól távol maradni.

A berlini kongresszus revíziója lenne természetesen a kongresszus célja, ennek keretében az oroszok okvetlen felvetnék a Dardanellák megnyitását, ami a fényes portának a legnagyobb csapás lenne, mert ázsiai és európai csapatainak kombinálását egy ellenséges hajóhad háború esetén lehetetlenné tenné; ez eszmét Anglia is pártolná, mert nagyon is érdekel benne áll a Dardanellákban hadihajóval szabadon evezni, csak hogy felkeltené a gyanút törökbarát sympathiának őszintesége iránt és a porta figyelmét akaratlanul is Egyiptomra terelné vele. Sem Angliának, sem Törökországnak nem érdeke tehát a kongresszus.

Olyan ohajok szabadulnak fel egy kongresszus esetén, melyek teljesítése elvégre is a porta feladata lenne, azért aligha nem a kongresszus is elmarad és marad minden a régiiben, már t. i. amennyiben a legújabb események réginek mondhatók.

kopog pajkosan, vidáman, örvendve az életnek.

A magasházi nyaralások kitörölhetetlen nyomokat véstek Kenessey szívébe, melyeket a nagy izgalom, az állásokkal járó elfoglaltság csupán ideig óráig tudott elsimítani. Mindig, ha valamely nagy öröm érte, ha valami előre nem látható, sőt nem is várható örömdetes esemény adódott elő mozgalmas életében, örömei valami hiány, valami kimondhatatlan érzés zavarta meg, senki sem volt ki véle ezeket az örömeiket megossza.

Özvegy édesanyját akkor vesztette el, mikor az ügyvédi vizsgálatot oly kiváló sikerrel tette le s attól a perctől fogva senki sem állott oldala mellett.

De mégis! Valahányszor életében valamely lépéssel előbbre haladt, ha egy szigorlatát sikerrel lerakta, midőn az ügyvédi vizsgát letette, mikor feltűnést keltő védőbeszédével védencét a bitőtől megmentette, mikor képviselőnek választották, mikor miniszter lett, mindenkor kapott egy-egy rózsaszínű levélkét, valahol messze Erdélyből, egy kis félreös lalucskából. A rózsaszínű levél, melyből mezei virágok illata áramlott keresztül egyszerűséggel kívánt szerencsét az jobb sikerhez. Egyszerű szavakkal, de sohasem egyformán fejezte ki örömét, hogy pályáján minő óriási léptekkel halad s szinte érezte irójának orca pirulását, melyet az öröm s a boldogság festett az egészétség kicsaltató színe. Láta Ilonka ártatlan hamvas arcát a boldogság glóriájától körülveve, látta olyannak, aminő utolsó bucsuzásuk alkalmából, ott a körtefák alatt a gyümölcsösben, a méhek symphonikus döngicselésének hangjai mellett volt, mikor hosszasan, melegen szorongatták egymás kezét, mintha érezték volna, hogy ez az utolsó találkozásuk ez életben. (Folytatása következik).

Közigazgatási bizottságunk október havi ülése.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága 12-én délelőtt Fejér Sándor alispán elnöklété alatt tartotta október havi rendes ülést.

Az ülés elején elnök bejelentette, hogy Ő Felsége a magyar Király a földművelésügyi m. kir. Miniszter úr előterjesztésére Krajcsovics Béla m. kir. erdőfelügyelőt főerdőtanácsosi címmel és jelleggel kinevezte. A bizottság a bejelentést örömmel vette tudomásul.

Az ülés tárgysorozata az elintézés alatt álló ügyeket tartalmazta, a melyekről a tárgysorozat sorrendje szerint a következőkben számolunk be.

Csikszentlélek község hivatalos helyisége megfelelő község háza hiányában az elemi iskola épületében lévén, a törvényhatóság annak idején elrendelte egy hivatalos helyiség felépítését. A község képviselőtestülete az építési költségeket a község tulajdonát képezett és eladásra került erdők 96.000 korona vételéből akarta fedezni, azonban az illetékes erdőrendészeti bizottság ezt nem hagyta jóvá, minek folytán a község fedezet hiányában mai napig sem tudta felépíteni hivatalos helyiségét. A tárgyhöz dr. Erős Vilmos bizottsági tag szólott hozzá, ki azt indítványozta, hogy kerestessék meg ismétlen az erdőrendészeti bizottság egy oly értelemű határozathozatal iránt, hogy az építési költségek a község által a befolyó reggélé kártalanítási összegekből is fedezhetők legyenek, mi által a község szabadkezett nyernén, lehetővé lesz téve a hivatalos helyiség felépítése. Az indítvány egyhangú helyesléssel elfogadtatott.

Az árvászeki elnök és a törvényhatósági állatorvos havi jelentése tudomásul vétetett.

Közegészségügyünk javulásáról tesz tanúságot a tisztii főorvos havi jelentése. A jelentés szerint a járványok az egész vármegyében megszűntek és az iskoláztatások rendben folynak. Általában a közegészségügyi viszonyok szeptember havában a lehető legjobbak voltak.

Az államépítészeti hivatal szokásos jelentéséből kiemeljük azt, hogy a gyergyószentmiklós—békási törvényhatósági közút békási részének járhatóvá tétele végett a bizottság elrendelte Békás községnek, hogy a közút kijavítását saját közmunka erejével sűrűsösen eszközölje.

Salamás község Galócász-tizeze a székeklykörvasút kiépítése alkalmából rakodó-állomás létesítését kéri, a bizottság azonban ezt fölültesnek tartotta és a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek csupán feltételes megállóhely létesítését javasolta.

A kir. tanfelügyelő jelentésében mindenestre legörvendetesebb jelenség az, hogy a pusztító járványok megszűntek és a rendes iskoláztatások megkezdődtek. A jelentés beszámoló arról is, hogy a vármegyében két újabb tanítói állás szerveztetett.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Truca Miklós gyergyóhollói tanító ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelte, mivel az iskolában a magyar államnyelv kizorításával oláhlul tanított.

Régen huzódó ügy a gyimesközéplak—hidegségi elemi iskola jellegének megállapítása. E tárgyban kir. tanfelügyelő részletes előterjesztést és a bizottság egyhangulag elfogadta s tekintettel arra, hogy a község vásárolta a telket, fedezte az építési költségeket és felszerelte az iskolát, a bizottság a község kifejezett kérésére az elemi iskolát községi iskolának nyilvánította.

A községi iskolai tanítók államsegélyének megállapítását a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelvén, a Fejér Sándor alispán elnöklété mellett dr. Balló István és dr. Györgypál Domokos bizottsági tagokból álló kiküldött bizottság ismétlen megbízott az államsegély összegeinek pontos és kétségtelen megállapításával.

A folyó ügyek tárgyalása után interpelláció nem tétetvén, az ülés véget ért.

A kiülből.

Annektáltuk Boszniát és Hercegovinát, mert eddig csak okkupálva voltak. A csiki nyelvjárás szerint legjobb lett volna előkupálni őket, vagyis úgy eltenni láb alól, hogy soha híroket se halljuk. Ezután kiáltások magyarok, hogy éljen a függetlenség! Majd gondoskodik róla szerelmes szomszédunk Ausztria, — no meg egy cseppet az uralkodó család is, hogy azt a nagy függetlenséget egy cseppet torkunkra forrassza. Eddig rendszeren csak a vics-eket és csics-eket szokták ellentünk kijátszani, jövőre már a vicski-k és a csizki-k is rendelkezés alatt fognak állani, mert a birodalmi országok csak nem fognak meszet enni, hogy a független magyarokhoz huzzanak, hanem azon lesznek, hogy a »birodalom« virágozzék. — Aztán mondja valaki, hogy a koalíciós politika nem visz közelebb a függetlenséghez!

A csiksomlyói gimnázium építése ügyében szenzációson haladunk. A státus már nem kíván semmit egyebet, csak azt, hogy az építési költséget előlegezze a vármegye. Még csak az van hátra a státustól, hogy minden tagjának egész ruházatát kérjen Csikvármegyétől s ahhoz egy kis költpénzt. Ily körülmények közt leghelyesebb az, ha a vármegye békén hagyja a státust s az állammal kezd egyezkedni egy állami gimnázium létesítése iránt. Ugy is rövid időn összeomlanak az épületek s akkorra majd keres a státus egy bolond Csikmegyét, amely újra építse.

A kultuszminiszter nem engedi meg, hogy a vármegyei nyugdíj-alapnál látogató hiány a magánjavak pénztárából fedeztessék s így pótladó kivételé válik szükségessé. Szépen van, helyesen van, mert a magánjavak pénztára nem is köteles vele, hogy azon első virilisek kötelesek pótladját is hordozza, kiknek a magánjavakhoz semmi közük nincs. Ez az igazság.

A ditrói közbirtokosság megnyerte a pörét. Örvendünk rajta. De azon már nincs örvendeni való, mikor nagy hazafias felbuzdulással az újságba is kiírják a szomszédban, hogy a pernyerésnek a kir. Kurján való kieszközlésében ennek és ennek milyen nagy érdemei vannak, mert nagy erkölcsi romlottság odiuma feneklik az ilyen gaudiumban s könnyen azt hiszi a laikus publikum, hogy a kir. Kurján a jó információ kifizeti magát. Az ilyen gyanus reklamoktól nem igen hiszik a princípil s tekinthetlye.

Rudolf trónörökös szobrának leleplezésén Budapesten csak négyen jelentek meg az uralkodó családból. Az összes fő- és alhercegek távol maradtak az ünnepélyről. Mint mondják, ezzel a Stefánia exfőhercegnő iránti nehezteleségeknek adtak kifejezést, aki kompetensnek tartotta, hogy néhai férje emlékére rendezett ezen ünnepségen résztvegyen. Sem a megjelenés, sem az elmaradás szereplése nem igen busítja a magyart, hanem inkább busíthatja az, hogy akiket szeretnie kellene azok — nem élnek s akik élnek, azokért nem rajonghat.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága folyó hó 16-án tartotta meg őszi rendes közgyűlést Kállay Ubul főispán elnöklété alatt. — A közgyűlés rendes és póttárgysorozatába igen sok fontos és a vármegyei közlérlől érdeklő ügy volt felvéve. — A tárgyalt összes ügyekről nem számolunk be, csupán azokról, a melyek fontosabbak s a melyek élénkebb érdeklődést keltettek éppen fontosságuknál fogva.

A gyűlés elején főjegyző bejelentette, hogy Vákár P. Arthur indítványt terjesztett a törvényhatóság elé, amely indítványának tárgyát, annak megindoklását szóval fogja előadni. Dr. Novák Albert b. tag kifogást emelt az ellen, hogy Vákár P. Arthur indítványt tehessen a közgyűlésen és pedig azért, mert nem rendes tag, hanem csak póttag. Dr. Gaál Endre, mint a vármegyei virilisek névjegyzék előadója azt bizonyította, hogy Vákár P. Arthurnak indítványozási joga nincsen, mert a póttagok tagsági joga csak akkor éled fel, ha a közgyűlés azokat behívja. A jelen esetben Vákár P. Arthur behiva nem lett, s így tagsági jogokat nem gyakorolhat. Dr. Györgypál Domokos ezzel szemben azal érvelt, hogy a póttag előlépése a megüresesedést folytán természetesen következnek s a törvényhatóság szavazás folytán dr. Györgypál Domokos érvelése értelmében döntött. Az indítvány azonban tárgyalásra mégsem került, mert Vákár P. Arthur a közgyűlésen nem jelent meg s így a közgyűlés a felett napirendre tért.

A Ditró és Gyergyóremete községek között lévő 1-7 km. hosszú községi utat a közgyűlés Pap Domokos kir. tanácsos előadói javaslatára alapján a törvényhatósági utak közé vette fel. Ditró és Remete községnek régi és jogos kérését teljesítette a törvényhatóság ezzel, a melyért talán évtizedek óta küzd a két község.

A kérdéses uton olyan kereskedelem bonyolul le, a mely után adóban az állam óriási összeget tesz szebre, azonkívül jelenleg a Ditró és Remete községek között épült vasuti állomásokhoz mindkét község részéről az egyedüli hozzájáruló ut, úgy hogy az átvételnek megszavazása a törvényhatóság kötelessége volt.

Dr. Bocskor Béla ügyvéd, nyug. vm. tisztii főügyész kamatköveteléseire vonatkozólag úgy határozott a közgyűlés, hogy a kamatok megfizetését nem szavazza meg. Dr. Bocskor Béla t. főügyész korábban ugyanis a vármegye pereiben költségeket előlegezett, amely költségei után minthogy az általa kezelt pénzek után a vármegye vele szemben szintén kamatot követelt a késedelmes befizetések esetén — szintén kamatot szá-

mitott fel azon előlegek után, a melyeket a perekben kifizetett.

Dr Eröss Vilmos biz. tag azt fejtette, hogy dr Bocskor Béla kamat felszámítása jogosult, mert tőkét előlegezet, amely után kamatot számítani jogosult, s hogy ő nem kért minden egyes perben előleget a pénztártól, azzal csak kimélni akarta a pénztárt az ok nélkül való zaklatásoktól. De dr Bocskor Bélának egyáltalában nem volt szándékában kamatot ezen előlei után felszámítani, erre a vármegyének azon eljárása készítette, hogy a vármegye vele szemben szintén kamatot számított fel oly esetekben amikor ő valamely összeget késedelmesen fizetett meg. — Minden esetre esedékes az, hogy dr Bocskor Béla megfizette a kamatokat, de a vármegye nem fizeti neki meg az általa felszámított kamatokat. Ebben az egész dologban azonban nem ez a lényeg. Dr Bocskor Béláról ellenségei annak idején a legalkább való módon azt híresztelték, hogy megkárosította a vármegyét, mintegy 40.000 forinttal. Azután dr Bocskor Béla nyugdíjba ment, egy krajcárt sem fizetett a vármegyének, nem is kelvén fizetnie — de még azután nem volt olyan közgyűlés, amely egy-két ezer koronát neki jogos munkadíjban meg ne szavazott volna. Csodálom, hogy azok akik abban az időben ezen híreszteléseket terjesztették, — ma a mikor annak ellenkezőjéről mindennap saját szemünkkel meggyőződünk, — még fenn merik hordozni a fejüket s csodálkozom, hogy a közvélemény nem fordul el undorral az ilyen piszkoslelkű némberek akna munkáitól.

A vármegyei tisztii nyugdíj alap 1909. évi költségeloirányzatánál, ahol 39.000 korona hiány mutatkozik, kimondta a közgyűlés, hogy nem veti ki az ennek megfelelő 8¹/₂%-ot kitevő vármegyei pótdadót, hanem annak lefedésére államsegélyt írtt meg. — Régebben megyei a tisztviselői nyugdíj-alap hiányát a vármegye nem pótdadóból, hanem a magánjává jövedelmeiből fizette, azonban a miniszter a jövőre nézve kijelentette, hogy a magánjavnak e célra való felhasználásához nem járul hozzá, s így fedezetéről másként, mint államsegély útján gondoskodni nem lehetett. Ez ügyben a vármegye alispánja egyszersmind feljogosított arra, hogy a szükséghez képest a kiadások fedezésére kölcsönt vehessen fel.

Kimondta a közgyűlés a vármegyei távbeszélő hálózat létesítését is, amelynek létesítése fontos közigazgatási érdek képezett. Összekötöttek az összes községek egymással és a központon. A létesítés díj a törvényhatósági pótdadóból fog fedeztetni. Méltányosnak találta a közgyűlés özv. Latzina Károlynéknak a Vigadó bérlőjének azon kérését, amelyben az utolsó évi bérből 1000 korona elengedését kérte. Dr Eröss Vilmos b. tag tiltakozott az elengedés ellen, kijelentvén, hogy a mostani bérlő a vendéglőt és szállodát nem kezeli úgy, hogy az megfelelő lenne, s éppen ezért nem érdemi meg azt, hogy neki bére engedtettsék el, de a törvényhatóság dr Bocskor Béla, dr Ujjassusi Jenő, dr Csiki József, dr Nagy Béni, Kovács János s mások többszöri hozzászólása folytán arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bérengedést megadja, mert a mostani bérlő a régi-ekhez képest mégis elég rendben tartja az épületet, tetemes átalakítási költségei vannak, amit a vármegye kellett volna hordozzon, s hogy férjének elhalálása folytán családja olyan súlyos anyagi körülmények közé került, amely indokolta teszi a méltányosság elvei szerint rajta segíteni.

— Az összes községi valamint a vármegyei számadásaira vonatkozólag előterjesztett javaslatok az előadói javaslatok szerint egyhangulag fogadták el.

Dr Gaál Endre vármegyei jegyző, tb. főszolgabíró bejelentette, hogy Csikszere-dában megjelenő »Székelység« című politikai és társadalmi heti lapnak felelős szerkesztője, valamint dr Élihus Gyula közig. gyakornok, tb. szolgabíró, bejelentette, hogy a Csikszere-dában megjelenő »Csiki Lapok«-nak főmunkatársa, amely bejelentéseket a törvényhatóság tudomásul vette, s kimondta, hogy a felelős szerkesztés, valamint a főmunkatársi részvétel a vármegyei tisztviselői állásokkal nem összeférhetetlen.

Beföltetett a Rancz János elhalálása folytán megüresült közig. bizottsági és állandó választmányi tagság. Az elsőre titkos szavazattal megválasztott Takó János 33 szavazattal, utóbbira Hajnó Ignác egyhangulag kikiáltott.

A póttárgysorozat során széles vitát kellett a pénzügyigazgatóság kérdése.

Ebben kérdésben a közgyűlés Fejér Sándor alispánnak közbevető indítványát fogadta el, s kimondta, hogy küldöttséget küld fel a miniszterhez, amely küldöttségnek az lesz a feladata, hogy az egész kérdésről a pénzügyminisztert informálva, megtudja tőle, miéle szándéka van a pénzügyigazgatóság felállítására vonatkozólag, miéle áldozatokot vár a várostól, vagy a vármegyétől. — A kérdés iránt nagy volt az ér-

deklódás. S sajnosan kell tapasztalunk, hogy ebben a kérdésben újlag ketté választva láttuk Gyergyót és a Csiki részt.

Dr Eröss Vilmos b. tag, Mikó Bálint, Paál Gábor, dr Bocskor Béla, dr Nagy Béni, Kovács János, Csizsér Imre többszöri felszólalásaikban erélyesen követelték, hogy fogadja el a törvényhatóság a pénzügyminiszternek azon ajánlatát, hogy a megyeház szomszédságában pénzügyi palotát építsen a vármegye, amit az állam illő haszonbérbe vesz, de a különféle parciális, valamint egyéni érdekek oly leplezetlen mesztelenségükben jöttek előtérbe, hogy ennek az intézménynek a megvalósítása elé újlag akadályok gördítettek.

A gyergyói törvényhatósági tagok arra az álláspontra helyezkedtek látszólag, hogy ők irtóznak az építéstől s nem egyezhetnek abba sohasem bele, hogy a vármegye finánc palotát építsen.

Maga a vármegye főjegyzője is arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez az állam kötelessége s hágyjuk, hogy építsen őt.

De lehetséges-e az, hogy egy ilyen nagyfotosságú intézmény megvalósításának küszöbén a vármegye elzárkózzék minden áldozattól, nem visszatetsző-e az, hogy egy ilyen fontosságú kérdés csupán azért szenvedjen hátrányt, mert mindenki a maga portája szomszédságába szeretné építtetni azt.

A pénzügyminiszter a vármegyének azon előterjesztésére, amelyben telket ajánlott fel, köztük a város által felajánlott Fazekas-piacot is — azt a leiratot intézte a törvényhatósághoz; hogy hujlandó-e a vármegye törvényhatósága a pénzügyigazgatóság kérdését előmozdítani azért, hogy vagy a vármegye házira emeletet vonat, vagy a vármegyehez szomszédságában egy pénzügyi palotát épít, amelyet az állam haszonbérbe vesz. Erre a nyílt kérdésre a múlt közgyűlés olyan határozatot hozott, amely kitért a kérdés elől. Kimondta, hogy újlag felajánlja a Fazekas-piacot, vagy pedig a Vigadó épületét. A miniszter leiratában mereven ragaszkodott a két módhoz s a helyett, hogy a vármegye kapva kapva az alkalmon, a helyett, hogy egy palota építésével gazdaságilag is hasznos töké elhelyezést eszközölne, a helyett, hogy egy fontos intézménnyel gyarapítsa a vármegyét, kicsinyes és parciális érdekekért elodázzának tesz ki egy égető szükségességű kérdést. Nem tudjuk megérteni azt, hogy miéle istentelenség avagy lehetetlenség volna abban, hogy a vármegye a pénzügyigazgatóságnak bérházat építsen? Nem tudjuk megérteni azt, hogy mit akarnak a vármegyei híru nevezetességre szert tett Fazekas-piacot, hisz tudunk szerint annak idején, amikor a csikszere-dai piac-ter elhelyezéséről volt szó, a piac elhelyezésére is a Fazekas-piacot ajánlották igen sokan azok közül, akik ma a pénzügyigazgatóságot szeretnék oda tenni. Hát mi az a Fazekas-piac? Valami privilegizált hely, ahol mindenképpen palotának muszáj épülni. Maradjon meg az csak ezután is a fazekas elhiresült piacának, mert a város fejlődésének érdeke a legkevésbé sem kívánja azt, hogy oda épüljön fel a pénzügyigazgatóság. A városok fejlődésének természetes iránya van. Ezt az irányt befolyásolni nem lehet, de nem is szabad; ez a fejlődési irány pedig Csikszere-dában nem a Fazekas-piac felé irányul.

A közgyűlés tárgysorozatának utolsó pontja volt a csikszomlyói főgimnázium át-helyezésének kérdése, amely ügyben kimondta a közgyűlés, hogy az internátus összes felépítési költségeire 332-ezer koronát megszavaz, de nem teljesítheti az erdélyi róm. kath. státus azon kérését, hogy a szeminárium felépítéséhez szükséges kölcsönt kamatmentesen száz évre megadja. A szeminárium felépítése a státus érdeke, a gimnázium fejlesztése és át-helyezése esetén a szeminárium át-helyezését a státus nem halaszthatja el, mert a mostani gimnázium épületet az árva- és szeretetházak kellvén átengednie, sőt egészen kell gondoskodnia saját erejéből a szeminárium felépítéséről is.

A tárgysorozat délután két órára kimerítettvén, elnökölő főispán az ülést bezárta.

HIREK.

— Főispánunk Itthou. Kállay Ubul főispán folyó hó 14-én családjával együtt állandó tartózkodásra városunkba visszaérkezett.

— Uj ügyvéd. A napokban tette le sikeresen az ügyvédi vizsgát, dr Szentpétery Ödön. Értésülünk szerint dr Szentpétery Gyergyó-Szentmiklóson nyitja meg irodáját.

— Az erdélyi püspök Csikszomlyón. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök, folyó hó 8-án délután P. László Polikárp definitor és Neurihrer Ödön apát kíséretében Csikszomlyóra érkezett. A gimnázium és tanítóképezde tanulói tanáraikkal együtt a templomban várták a főpáztort, aki vacsernye után beszédet intézett az ifjusághoz, elmondta idejövételének célját s itt

időzésének programját. Itt léte idejében naponként misét mondott az ifjusághoz, d. u. pedig szent olvasó és vacsernye volt. Az ifjak naponként nagy számban áldoztak. 10-én a Mária Társulat kápolnájában megkeresztelte és megbérmálta Weitz Andor kézdívásárhelyi főgimn. VII. oszt. tanulóját, akit hittanára Asboth Viktor készített elő a keresztelés felvételére. A keresztapa Kőncsey Benedek földbirtokos volt. 11-én volt a Mária Társulatba való felvétel. Az ifjuság reggel 7 órákor misét hallgatott és áldozott, a felvétel pedig 9 órákor kezdődött szent misével, amelyet Neurihrer Ödön mondott. A felavatandókhoz gróf Mikes János székelyudvarhelyi főesperes-plebános intézett magas szárnyalású beszédet, amelyben azt fejtette, hogy igazán nagygyá és boldoggá csak a bensőséges hit lehet. Ezután megkezdődött a felavatási szertartás, 36 ifju lett a Mária leventéje. A templomi szertartások elvégzése után a nagy számu közönség a gimnázium udvarára vonult, ahol a pápa ötven éves áldozó papi jubileuma alkalmából iskolai ünnepély volt. A megnyitó beszédet Pál Gábor igazgató mondta, ismertvén azt a viszonyt, amely Magyarországot a pápák közt volt. A mély gondolatokkal teli, ódai lendületű ünnepi beszédet pedig Kassai Lajos tanár mondotta. A szavalatok, ének- és zeneszámok is tetszetek. A püspök kíséretével délután Székelyudvarhelyre utazott.

— Égés. Folyó hó 16-án délután Csik-Szentkirály községben nagy tűz volt, ahol mintegy 16 gazda teljesen leégett. A pusztító tűz oly erővel dühöngött, hogy nem lehetett semmit sem megmenteni, lakóházak, gazdasági épületek, mind elpusztultak. — Az égés a Kristo-korcsomával szemben levő kis utcában volt.

— Tosta- és távirtda távbeszélő szolgáltat. A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter az ország összes posta-, távirtda- és távbeszélő hivatalainál a vasárnap korlátozott felvételi szolgáltatást idét folyó évi október hó 1-től kezdve a naptárban piros betűvel jelzett összes ünnepnapokra 57109. számú rendelettel kiterjesztette. A csikszere-dai m. kir. posta-, távirtda- és távbeszélő hivatalnál tehát vasár- és ünnepnapokon délelőtt 8-tól 11-ig összes ügykörü szolgáltat, délután pedig 2-től 3-ig távirtda és távbeszélő fel- és leadási szolgáltat tartatik.

— Meghívó. A csiki róm. kath. tanítóegyesület felcsiki fiókköre öszi rendes gyűlését Csomortánban, az iskolahelyiségében, folyó évi október 27-én tartja, melyre a kör tagjait, valamint a tanügyi barátait tisztelettel meghívjuk. A gyűlés tárgyai: 1. Délelőtt 9 órákor kezdődőleg gyakorlati tanítást tartanak a helybeli tanítók. 2. Elnöki megnyitó. 3. Elnöki jelentések. 4. Szaval György Balázs szenttamási tanító. 5. Felolvas Péter Sándor várdolfalvi tanító. 6. A hátralékos tagsági díjak beszédese. 7. Indítványok. 8. A jövő gyűlés helyének és tárgysorozatának megállapítása. 9. A gyakorlati tanítások zártkörű bírálat. 10. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Karczfalva, 1908. évi október hó 6-án. Ferencz József, elnök. Pálosi Géza, jegyző.

— A Gazdasági Egyesület ülése. Csikvármegye Gazdasági Egyesületének igazgató választmánya, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság, folyó október hó 21-én délelőtt 10 órákor kezdődőleg, a vármegye-ház kisebb termében ülést tart. Az ülés főbb tárgyai: 1. Földmívelésügyi m. kir. miniszter ur. 1. Megküldi a »Takarmányban szűköl-ködö gazdák figyelmébe« című kiadványt. 2. »Magyarország állami mezőgazdasági intézményei« füzetet. 3. »Törvényjavaslat a mezőgazdasági kamarákról« füzetet. 4. Értésítés, hogy dr Thán Albint, az egyesület Angol királyság és Francia ország területére, London székhellyel szaktudósítou küldötte ki. 5. A tenyészállatok közvetítése és a takarmányhiány enyhítése érdekében tett különleges intézkedések tárgyjában kelt leirat. 6. Megküldi »Gyógynövények Magyarországon« című művet. 7. Közli, hogy Koródy Mihály csikszentmiklósi lakost gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg. II. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur. 8. Megküldi az alsóbrendű vonatokról szóló törvénytervezet. III. Székelyföldi kirendeltség. 9. A népies gazdasági előadások és mezőgazdasági háziipari tanfolyamok megtartásáról véleményt kér. 10. Megküldi a kirendeltség helyi megbízottjához a szarvasmarha tenyészanyag bevásárlása tárgyában intézett rendeletét. 11. Kiss Ernő ur, a kirendeltség helyi megbízottja bejelenti tagnak a rákosi, csatószegi és lázárfalvi gazdaköröket. IV. Országos magyar gazdasági egyesület. 12. Megküldi Somssich Gyula gróf Amerikáról szóló művét. V. 13. Gyakorlati gazdaszettek országos egyesülete megkeresése az érdemes, diplomátlan gazdaszettek érdekében. 14. Hontmegyei-, szilágymegyei-, pestpilis-solt-kiskunmegyei-, csongrádmegyei-, sopronmegyei-, szathmármegyei- és abaujtomamegyei

gazdasági egyesületek a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslatra vonatkozó határozataikat küldik meg. VI. Folyó ügyek. 15. Csikszere-dai város vásárrendtartási szabályrendeletére vonatkozó szakvélemény. 16. Vármegyei faiskola felügyelő tavaszi jelentése a faiskolák ápolásáról. 17. Az öszi állatdíjazások tervezete. 18. Az ipari munkák vasár- és ünnepnap szüneteléséről szóló törvényjavaslatra vonatkozó vélemény. VII. Bejelentések.

— Kérelem a zongorajátzókhöz. »A magyar nemzeti zene műformáit és saját szerűségeit« szándékozom megírni és ezért hazafias tisztelettel felkérem a zongorajátzóknak közül azokat, akik cigányos modorban vagy naturalista-módon játszanak, hogy a magyar nótá játékmodorát, zamatos, szenvedélyes karaktert ne hagyják elveszni elrejtve az ismeretlenség homályában, hanem akár kótába foglalva, akár az általuk használt magyaros futamokat, átmeneteket stb. ismertetve örökítsék meg. Ha más népek nemzeti zenéje oly sajtószertűségeket tüntet fel, ami faji karakterüket büszkeséggel tölti el, a magyar is joggal követelheti, hogy zenéjét, a délibábos rónák csapongó, sírya vigadó nótáit, a magyar lassu és friss csárdás játékmódorának nemzeti jellegét egész Európával elismertessük és az utókór számára megmentsük. Kéziratokat, kótákat vagy szíveségből átengedett saját szerzeményeket méltóztassék címre (Erdős Tivadar tadár, Besztercebánya) küldeni. Hisz minden városnak megvan a maga nótaköltője és cigányja, aki a dalt megzenésíti. Ne hagyjuk elveszni »nemzeti kincsünket! Gyűjtőknek megküldöm viszonzásul: »Uj és brilláns zenei hatások a zongorajátékban« című népszerűen megírt és hangjegymintákkal ellátott művemét.

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A Scott-féle Emulsió

annyiira kellemes ízű, hogy azok akik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsió-val

Azonkívül a Scott-féle Emulsió sokkal jobb hatása az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

— Minden anya érdeklődik a »Scott-féle Emulsió« iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatlik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

NYILTTÉR.

A rendőrkapitány ur figyelmébe ajánljuk azt a kifárasztásig boszantó állapotot, melyben egy ur Ali nevű kutyája, már több mint két éve részesíti a Vigadó szomszédságát. Ez az Ali igazán basáskodik az utca lakosságán, mert holdvilágos éjeken a kilenc órai takarodó után a kapun belül lecsúszul ülőkéjére, a földet nézni kezdi, először csendesen büfög, azután belemellegszik s szörnyű orozslán hangjával hajnalig ugatja a mozgó fénykorongot s ha néha a járó kelők figyelmét pillanatra elterelik is, visszatér megszokásához úgy, hogy csak az alszik valamit reggel felé, kit az álom elbódít.

Kérjük a rendőrkapitány urat járjon-keljen néha a vár-utcában is, mert rendőrei azt nem igen cselekszik, győződjék meg állítunk valóságáról s ha másképp nem lehet egy »a teendőseget érintő intézkedéssel« figyelmeztesse Ali ur gazdáját, hogy minden török szimpáthiánk mellett sem vagyunk hajlandók éjjeli nyugalmunkat egy kutya szeszélyének kitenni. A szomszédság.

TRISKA J.

Kolozsvár, (Sétatér-utca.)

Erdély első zongora nagy raktára.

Ajánlja híres bel- és külföldi cégektől eredő zongoráit, pianóit saját gyártmányu cimbalját és ujjonnan berendezett hangolót és javító-műhelyét, melyben használhatóan régi zongorák a technika legújabb vívmányai alkalmazásával javítottaknak szakszerűen gyorsan és pontosan :: :: :: ::

Telefon-szám 419. Olcsó bérlet.

Tízévi jótállás. Részletfizetésre is.

740-908. vgrh. sz.

Sz. 9186/908. lkvi.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírói 1908. évi Sp. I. 342. 6. számú végzése következtében dr Erdélyi Ferenc brassai ügyvéd által képviselt Rézer Neuman és Schwarc brassói cég javára 210 korona, s jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 7 napján fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt 1080 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Csikszépvízben 1 féderes kocsi és 2 ló, Csikszeredában a mézárzsékba 1 márvány szekrényű és lapu asztali mérleg, 1 festet pudli, 50 kiló zsír, 10 tábla szalona, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírói 1908. évi V. 872. számú végzése folytán 210 korona tökékövetelés, ennek 1908. évi május hó 26 napjától járó 5% kamatai 1/3-án váltódj és eddig összesen 137 korona 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán csikszeredában leendő eszközzésére 1908. évi október hó 21. napjának délutáni 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszeredában, 1908. évi október hó 10 napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Viszárverési hirdetmény kívánat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagy Mózes csikhorzsovai lakos végrehajtónak Bíró Ferenc csikvaesárcsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 350 korona tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében Csikvármegye takarékpénztára képv. dr Györgypál Domokos tisztí főügyész kérelmére néhai dr Kánya János ügyvéd, volt csikszeredai lakos kesedelmes vevőnek igazolt örököse id Kánya József csikdelnei lakos vesztélyére és költségére a csikszeredai kir. törvényszék, mint lkvi hatóság területén levő Vacsárcsi község határán fekvő a vacsárcsú 117. sztljkvben A 10 rdsz. 2858. hrsz. szántóból Bíró Ferencet illető 1/8-ad rész jutalekára 70 korona, ugyanazon ltkvben a ; alatt foglalt alább megnevezett ingatlanokra az 1881. 60. t.-c. 156. § a alapján nemcsak végrehajtást szenvedo, hanem a társtulajdonosok Bíró István Péter fia, Bíró István, Bíró Ferenc, Bíró Károly, Bíró Borbála térj Olti Elekné jutalekára ; így az egész ingatlanokra és pedig 3 rdsz. 815/b. hrsz. szántóra 306 korona, 6. rdsz. 2560., 2561. hrsz. szántóra 303 korona, 8. rdsz. 2733., 2734 2. hrsz. szántóra 308 korona, 9. rdsz. 2845. hrsz. szántóra 220 korona, 12. rdsz. 4139. hrsz. szántóra 176 korona, 14. rdsz. 4291 1. hrsz. szántóra 132 korona, 18. rdsz. 4430. hrsz. szántóra 308 korona, 19. rdsz. 5231 2. hrsz. kaszálóra 264 korona, 20. rdsz. 5233/1. hrsz. kaszálóra 264 korona, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik azzal, hogy ezen ingatlanokra a C. 1. alatt Bíró Péterné szül. Mezei Erzsébet javára bekebelezetve levő élethossziglani tartás ruha és lakás jogot az árverés nem érinti.

Az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi december hó 11 napján délelőtt 9 órakor vacsárcsi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 15%/-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 333. sz. a. keit igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltótt kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bnatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csikszeredában 1908. szeptember hó 23 napján.

Jurkovic,
kir. törv. bír.

Pollitzer sérvambulorium
nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, lerdénnöttek és amputáltak részére
Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félelem.

Az intézet szakorvosai bárkinék teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak! Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 K.-tól felfele.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek. **Hygienikus cikkek** a legújabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tünetekint 2-16 koromáig.

Egyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvhajtjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinék díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

1150 csikme vgrh. és lerd-fodrász-Dzlet.

FIGYELEM!

A fővárosban és nagyobb vidéki városokban kedvelt **ondulations legújabb divatu női hajviseletekről és fésüléstről**, külön berendezett női fodrász-üzletben készséggel **díjmentesen** kellő utasításokkal és oktatásokkal szolgálók.

Kiváló tisztelettel:
Szabó Lajos női- és férfi-fodrász Csikszeredában.

Színhaegyott hajak kiváló szimre leszékrek.

Illatszerek állandóan raktáron.
Női hajakat jó árban vásárlók.

HIRDETÉSEK
olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

„Utazás a föld körül” nyolc kötet teljesen új, jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

NAGYENYED-re tartoljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet I. fajliszta anyagra.

GYÜMÖLCSFÁK disz- és kerítés növények stb.

Nemes szilvacsemetekben nagy készlet.

Szőlőoltványok, európai, amerikai szima és gyökeres vesszők. Árjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Tarsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

ALAPITOTT 1887.

HARKÓ LAJOS,
uri szabó-üzlete, Kolozsvárt,
Szentegyház-utca 2. (Státus palota).
(Sürgönycim: HARKÓ szabó, Kolozsvár)

Ajánlja dusan felszerelt **angol és hazai szövet raktárát.**

Vidéki megrendeléseket utányos árban es pontosan es. kö. öl.

Vidékre megrendelőknék mint gyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvtétel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése.

1-10

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes és Társai
Medgyes. Nagyküküllóm.

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeit u. m.: magonc, kómagu és csontár gyümölcsfákat, pószmete és ribiszke cserjéket, málnákat, földcpreket, diszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

3-16

A legolcsóbb bevásárlási forrás

FEKETE VILMOS
illatszertárban, Csikszereda.

Kaphatók a legújabb illatszerek a kagamonként és mindelemnt ure- és köz-ápoló szerek. Gyógy- és virágszappanok.

Az Inda-sósborszesz főlerakata.

Petrol-hajzeses korpa és hajkikulás ellen. **Hajrak-regenerator** az oszáló hajnak visszazadja az eredeti ifjúkori szinét, valamint mindelemnt különlegességek raktára. — **A Thymol és Stomatín fogápoló szerek a legjobbak.** A **Trifoleum (hajpetrol)** hölgyeknek állandó hajápolásához nélkülözhetlen a **Honey Jelly** a legfinomabb készítmítő.

Vidéki megrendeléseket legpontosabban eszközölök.

A VILÁGHIRÜ KÁSZON-IMPÉRI RÉPÁTI GYÓGY-ÁSVÁNYVIZ

kizárólagos elárusítását átvettük s azt naponta friss töltésben házhoz is elszállítva helyben 12 fillérért literes üvegekben árusítjuk. Felkérjük a nagyérdemü közönséget, hogy napi szükségletét, mindennap reggel 8 óráig értésünkre adni sziveskedjenek, hogy így a víz hazaszállítását a délelőtt folyamán eszközölhessük. Bármily kevés legyen is a napi szükséglet, kérjük azt csak előjegyeztetni, mert egy palackot is készséggel hazaszállítunk. A forgalom könnyebb lebonyolítása céljából bármilyen ásványvizet üveget kivéve a budai-vizes üveget cserébe visszafogadunk.

Maradunk kiváló tisztelettel:

Niszel Fivérek, vegyeskereskedése, Csikszeredában.

CZÁKA BÉLA, mészáros és hentes, CSIKSZEREDA.

A fogyasztó közönség szives figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek **HENTES-ÜZLETTEL** való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelt, legízletesebb, friss hentesárukkal szolgálhassam ki mindennap, ugymint:

Párisi, leangyel-, füstölt- és szalámi-kolbász, disznófőtsajt, virsli és stbi cikkekből.

Főtörekvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árukkal kielégithessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést is a legpontosabban eszközölök.

Hölgyek részére nélkülözhetlen legjobb szépítőszer a **Földes-féle Margit Creme.**

Páratlan és csodás hatásu! **Ovakodjunk az utánzásoktól!**

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (Mitteser) és minden más bőrbajjt. Kisimitja a ráncokat és az arcot fehérré, simmává varázsolja, üdít és fiatalít. Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.

Kiváló toilette-cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 1 kor. 20 fill. Margit szappan 70 fill. Margit fogpép 1 kor. Margit arcviz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERÉSZ, ARAD.

Kapható: Gözsy Árpádnál Csikszeredában és Vákár Fivéreknel Gy.-Szentmiklóson.